

Concept Accountantsverslag

Omgevingsdienst West-Holland

Boekjaar 2023

Aan het Dagelijks Bestuur en het
Algemeen Bestuur van de
Omgevingsdienst West-Holland
Vondellaan 55
2332 AA LEIDEN

ONDERWERP:

Accountantsverslag 2023

KENMERK:

[Concept versie d.d. 08-03-2024/
kenmerk opnemen in definitieve
versie]

Geacht bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2023 van Omgevingsdienst West-Holland, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 26 oktober 2023, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de directie en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

In definitieve versie

Wij hebben u op [datum] gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring (of andere strekking opnemen) op te nemen in uw jaarrekening 2023.

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven. Heden is de gemeentewet aangepast aan de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Het BBV en de BADO zijn nog niet aangepast. In de huidige concept jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording op een passende wijze opgenomen. Deze situatie leidt tot onduidelijkheid over de standaardtekst van de controleverklaring. In afwachting van duidelijkheid is uitsluitend om die reden het accountantsverslag nog in concept en de controleverklaring nog niet verstrekt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Ondertekening alleen in definitieve versie

*drs. R. Buitenhuis RA
Partner Audit*

Inhoudsopgave

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijkste
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne
beheersing IT

Overige
onderwerpen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

	Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2023 een goedkeurende verklaring te verstrekken. De ongecorrigeerde verschillen blijven ruim onder de goedkeuringstoleranties.
	Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
	Het Besluit Begroting en Verantwoording is nageleefd in 2023.
	Uit onze controle met betrekking tot ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid blijkt één ongecorrigeerde afwijking. Uit de controle van de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen bevindingen geconstateerd met impact op ons oordeel.
	Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2023 van ODWH voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
	Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.
	Het boekjaar 2023 sluit met een financieel resultaat van € 753 duizend (voordelig). De totale vermogenspositie van ODWH bedraagt € 2,2 miljoen (2022: € 1,8 miljoen).

Opdracht Scope en uitkomsten

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw omgevingsdienst bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 26 oktober 2023 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 200.000. Deze materialiteit sluit aan op het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 200.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 600.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 10.000

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- rechtmatigheidsverantwoording;
- verantwoording van de baten;
- WNT-bijlage;
- onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen en inkopen.

Uitkomsten

Bij de jaarrekening 2023 van Omgevingsdienst West-Holland verstrekken wij een goedkeurende controleverklaring. Uit onze controle blijkt één ongecorrigeerde getrouwheidsafwijking ad € 15.000. Deze afwijking is ruim onder onze goedkeuringstolerantie, waardoor dit geen impact heeft op onze controleverklaring.

Schattingen

Management schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. Wij hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2023 beoordeeld en gecontroleerd. De belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreffen:

Schatting	Beoordeling 2023	Beoordeling 2022	Onze zienswijze m.b.t. significante kwalitatieve aspecten en de (mogelijk) kwantitatieve omvang
Afschrijvingen van materiële vaste activa			Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de materiële vaste activa een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw materiële vaste activa.
Voorziening verlofsparen			Bij de controle van de voorziening verlofsparen hebben wij geconstateerd dat de eerste berekening te optimistisch was en er niet een deugdelijke onderbouwing was voor de voorziening. Naar aanleiding hiervan is er een nieuwe berekening opgesteld, welke een evenwichtig beeld geeft. Dit heeft ertoe geleid dat de voorziening 102k hoger is gewaardeerd dan oorspronkelijk opgenomen in de concept jaarrekening.

Controleverschil

Voorzichtig

Evenwichtig

Optimistisch

Controleverschil

Belangrijkste bevindingen

Belangrijkste bevindingen

Belangrijkste bevindingen

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste bevindingen tijdens de jaarrekeningcontrole. Hierin maken wij onderscheid tussen de specifieke bevindingen van ODWH en de algemene bevindingen, waarover wij graag rapporteren. De specifieke bevindingen betreffen:

- Verouderd M&O-beleid
- Diepgang bestuurlijke rapportage
- Ontbreken functiescheiding memoriaalboekingen
- Ontbreken intern beleid omtrent activeren activa
- Onderbouwingen reserveringen

De algemene bevindingen betreffen:

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Jaarverslag
- SiSa-verantwoording
- WNT verantwoording
- Geautomatiseerde gegevensverwerking

Verouderd M&O-beleid

Naar aanleiding van de rechtmatigheidsverantwoording, is er meer aandacht voor het M&O-beleid. Wij hebben begrepen dat het meest recente integriteitsbeleid uit 2013 komt, evenals de klokkenluidersregeling. Een verouderd M&O-beleid kan risico's met zich meebrengen en de effectiviteit van financiële regelingen verminderen.

Een actueel M&O-beleid draagt bij aan transparantie, consistentie en vertrouwen in het financieel beheer van de organisatie. Daarom adviseren wij u om een actueel M&O-beleid op te stellen.

Diepgang bestuurlijke rapportage

In de bestuurlijke rapportage worden de tussentijdse cijfers gepresenteerd. Uit het beoordelen van deze rapportage valt op dat er enkel op het niveau van de staat van baten en lasten gerapporteerd wordt en niet over de balans en de investeringen.

Om de informatiewaarde van de bestuurlijke rapportage te vergroten adviseren wij om naast de staat van baten en lasten ook te rapporteren over de balans en de investeringen in het boekjaar. Door het opnemen van de balans in de bestuurlijke rapportage, kunnen verbanden eenvoudiger worden gelegd. Hierdoor kunnen mogelijke begrotingsoverschrijdingen/-onderschrijdingen tijdiger worden ontdekt. Door het opnemen van de investeringen, kan periodiek worden beoordeeld of de investeringen nog binnen de begroting vallen en er mogelijke begrotingswijzigingen kunnen worden doorgevoerd.

Belangrijkste bevindingen

Ontbreken functiescheiding memoriaalboekingen

Bij het beoordelen van het proces rondom de memoriaalboekingen hebben wij geconstateerd dat er geen controletechnische functiescheiding in dit proces aanwezig is. Hierdoor ontstaat het risico dat er foutieve boekingen worden verwerkt in de administratie.

Doordat middels het dagboek memoriaal, alle boekingen kunnen worden verwerkt, brengt dit een verhoogd risico op (bewuste) fouten. Dit brengt risico's mee ten aanzien van de financiële integriteit van de administratie.

Wij adviseren om controletechnische functiescheiding in te regelen in het proces rondom de memoriaalboekingen. Waarbij een tweede medewerker de memoriaalboeking controleert en goedkeurt.

Ontbreken intern beleid omtrent activeren activa

Bij onze controle van de investeringen, hebben wij geconstateerd dat er geen activabeleid aanwezig is. Hierdoor zijn er geen vastgestelde richtlijnen, voor het activeren en afschrijven van de investeringen in de materiële vaste activa.

Wij adviseren om duidelijke kaders te scheppen inzake het activeren van materiële vaste activa, inclusief de afschrijvingstermijnen. Deze kaders kunnen worden opgenomen in het activabeleid. Hiermee wordt de invloed en het inzicht van het algemeen bestuur vergroot.

Onderdelen welke in het activabeleid kunnen worden opgenomen zijn:

- Omvangscriterium: Vanaf welke aanschafwaarde wordt activa geactiveerd.
- Afschrijvingstermijnen: Waarin een realistische afschrijvingsduur wordt bepaald per type activa.

Onderbouwing reserveringen

In de jaarrekeningen zijn diverse reserveringen opgenomen. Bij een drietal reserveringen hebben wij geconstateerd dat de onderbouwing voor verbetering vatbaar is, namelijk:

- Afkoop Provincie ZH
- Regionaal geld wegverkeerslawaaï restant ISV2
- Voorziening verlofsparen

Voor de afkoop provincie en de voorziening verlofsparen is naar aanleiding van onze controle een correctie doorgevoerd. De onderbouwing en de ingenomen standpunten waren bij de start van de controle onvoldoende onderbouwd, waardoor wij aanvullende vragen hebben gesteld. Naar aanleiding van deze vragen zijn de onderbouwingen gewijzigd en heeft dit een cijfermatige impact gehad op de jaarrekening.

Voor wat betreft de ISV 2 gelden, inzake regionaal geld wegverkeerslawaaï, is er een aanzienlijke schuld opgenomen in de jaarrekening van ongeveer €1,3 miljoen. Deze schuld staat al meerdere jaren op de balans en kent over het afgelopen jaar geen afloop. Doordat deze post geen afloop kent, hebben wij navraag gedaan wat de afspraken met de subsidieverstrekker zijn. Documentatie vanuit het (verre) verleden was niet meer voor handen. Wij hebben begrepen dat de post budgetneutraal zal verlopen, doordat de ISV gelden door ODWH zullen worden besteed of ten gunste van de deelnemende gemeenten komen. Wij adviseren om een plan op te stellen, waarin de afwikkeling van de ISV gelden zijn opgenomen, en dit plan af te stemmen met de subsidieverstrekker.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Door de wijziging van de gemeentewet in 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording een verplichting voor uw organisatie. De jaarstukken wordt opgesteld conform de BBV. Deze verslaggevingstandaard is nog niet geactualiseerd naar de 'nieuwe' gemeentewet, waardoor het conform de BBV nog niet verplicht is deze verantwoording toe te voegen aan de jaarstukken. Ook de BADO is nog niet hierop aangepast.

Ondanks deze onduidelijkheid heeft ODWH de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarstukken. Wij hebben tevens een controle verricht op de rechtmatigheidsverantwoording. Uit onze controle zijn geen bevindingen gebleken met impact op onze controleverklaring. Wij hebben hieronder onze bevindingen uit de controle en per criterium beschreven.

Kaders

De kaders voor de rechtmatigheidscontrole, zoals het controleplan, controleprotocol en het normenkader, zijn vastgesteld door het bestuur. Wij merken echter op dat de financiële verordening niet is gewijzigd en dat er geen toetsingskader is opgesteld. Daarnaast hebben wij bevindingen ten aanzien van het controleplan en de rapporteringsgrenzen.

Financiële verordening

Wij hebben begrepen dat de financiële verordening niet is aangepast naar aanleiding van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierdoor voldoet de huidige financiële verordening niet aan de nieuwe eisen met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording.

Doordat de kaders ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording, voldoende geborgd zijn in andere documenten, zoals het controleprotocol en de controleverordening. Hebben wij alsnog vastgesteld dat er voldoende kaders zijn om de rechtmatigheidsverantwoording aan te toetsen.

Wij adviseren daarom om op korte termijn de financiële verordening aan te passen zodat deze alsnog voldoet aan de nieuwe eisen. Vanuit de VNG is er een modelverordening gepubliceerd, wij adviseren om deze te hanteren bij het opstellen van de nieuwe financiële verordening.

Toetsingskader

In 2023 is er een normenkader opgesteld en vastgesteld door het bestuur. Er is echter geen toetsingskader opgesteld. Hierdoor ontbreekt er een praktische vertaling van het normenkader naar de praktijk.

In het normenkader zijn de normen opgenomen waaraan ODWH aan moet voldoen. Het toetsingskader is een praktische uitvoering van de normen. In het toetsingskader wordt beschreven hoe de organisatie de normen, zoals in het normenkader beschreven, gaat controleren.

Wij adviseren om in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording een toetsingskader op te stellen, waarin een praktische uitwerking wordt gemaakt van het normenkader.

Overige bevindingen

Ten aanzien van het controleplan en de vastgestelde documenten voor de rechtmatigheidsverantwoording hebben wij de volgende overige bevindingen, ter verbetering van het proces rondom de rechtmatigheidsverantwoording:

- De rapporteringsgrens is gelijkgesteld aan de materialiteit, hierdoor is de rapporteringsgrens erg hoog.
- In het controleplan is geen onderscheid gemaakt tussen systeem-/ en gegevensgerichte werkzaamheden.
- Onafhankelijke positie van de VIC binnen de organisatie.

Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingscriterium

In de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen onrechtmatigheden opgenomen ten aanzien van het begrotingscriterium. Wij hebben vastgesteld dat de verantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, binnen de materialiteitsgrenzen.

Wij hebben ten aanzien van de investeringsbudgetten geconstateerd dat hier geen controle op is verricht. Echter, de totale investeringen in de activa zijn onder de rapporteringsgrenzen van de rechtmatigheidsverantwoording (zoals in het controleprotocol is vastgesteld), waardoor dit geen impact heeft op ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Voorwaardencriterium

In de rechtmatigheidsverantwoording is een onrechtmatigheid opgenomen van €69.005 inzake het voorwaardencriterium. De onrechtmatigheid ziet toe op een tweetal contracten, welke ten onrechte niet Europees aanbesteed zijn. De voornaamste onrechtmatigheid ziet toe op de inzet van personeel (trainees), doordat deze trainees inmiddels in dienst zijn getreden, heeft dit geen impact op komende jaren.

Naast de twee onrechtmatigheden die opgenomen zijn in de rechtmatigheidsverantwoording, is er nog één mogelijke onrechtmatigheid ten aanzien van de Europese aanbestedingen. Uit onze controle is namelijk gebleken dat een inkoop van automatisering van een bodeminformatiesysteem bij Visma Roxit onvoldoende onderbouwd is. Doordat de omvang van de mogelijke onrechtmatigheid kleiner dan de rapporteringsgrens is, hebben wij dit akkoord bevonden en heeft dit geen impact op ons oordeel ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.

Vanuit onze controle zijn er verder geen aanvullende onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van het voorwaardencriterium.

M&O criterium

Ten aanzien van het M&O criterium hebben wij geen bevindingen geconstateerd ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Wel hebben wij geconstateerd dat het M&O-beleid verouderd is. Dit hebben wij reeds op de vorige pagina beschreven.

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2023 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van ODWH. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Fraude	In het jaarverslag is geen frauderisicoanalyse opgenomen. Wij adviseren om een frauderisicoanalyse op te stellen en hierover te rapporteren in het jaarverslag.

Overige bevindingen

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw omgevingsdienst samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor ODWH geldt de directrice en de leden van het algemeen bestuur als topfunctionarissen worden aangemerkt. De directrice is in loondienst en hier heeft geen wijziging in voorgedaan. De toezichthoudende topfunctionarissen zijn onbezoldigd, waardoor er een verkortoverzicht is opgenomen.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw omgevingsdienst betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Onze detailbevindingen ten aanzien van de interne beheersing van de IT-omgeving, zijn opgenomen in het hoofdstuk “bevindingen interne beheersing IT”.

Financiële positie

De financiële positie van de ODWH

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2023 bedraagt € 752.891 voordelig ten opzichte van het een begroot resultaat van € 0. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven.

Tabel resultaat 2023 ten opzichte van de gewijzigde begroting (x € 1.000)

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Vershil
Totale lasten	22.555	20.290	2.265
Totale baten	21.086	20.738	-347
Totaal saldo van baten en lasten	-1.469	448	1.918
Mutatie in de reserves	1.469	304	-1.165
Gerealiseerd resultaat	0	753	753

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de paragraaf 5.4 van de jaarrekening. De belangrijkste en meest opvallende posten welke leiden tot het gerealiseerde resultaat zijn hiernaast weergegeven.

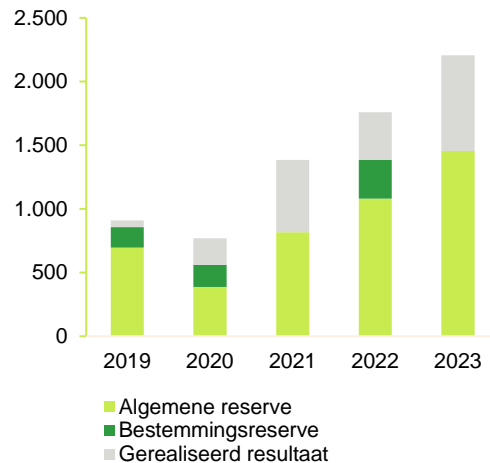
Afwijking (x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
Lagere salarissen en sociale lasten	749	
Lagere inhuur flexibele schil	884	
Lagere ICT lasten	303	
Lagere overige goederen en diensten primair	328	
Lagere bijdrage gemeenten/provincie		913
Hogere overige inkomsten	348	
Lagere subsidiebaten		128
Hogere rentebaten	345	
Lagere onttrekking aan de reserves		1.165
Overige	2	
Totaal	2.959	2.206
Rekeningresultaat	753	

De financiële positie van de ODWH

Het eigen vermogen van uw Gemeenschappelijke Regeling stijgt

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2023 volgens de jaarrekening € 2,2 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

De totale reserve, ter hoogte van €2.206.191, is opgenomen als algemene reserve. Het saldo van de algemene reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gestegen met €752.891. Dit betreft de dotatie van het resultaat 2023. Door het resultaat wordt het maximum van 5% overschreden. In de toelichting is een voorstel opgenomen omtrent nadere bestemming van het resultaat in 2024.

De grafiek van de ontwikkeling van het totale eigen vermogen laat in 2023 een stijging zien. Deze stijging vloeit onder andere voort uit het resultaat 2023.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2023 is gevoerd.

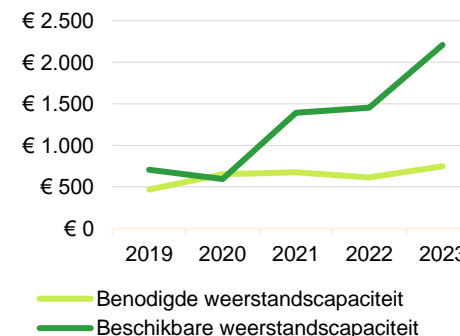
De door ODWH berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 2.206.191 (2022: € 1.453.300). Er is sprake van een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2023 ten opzichte van 2022.

ODWH heeft op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 750.000 (2022: € 613.281).

De grootste door de ODWH geïdentificeerde risico's zijn:

- Robuustheid van de organisatie (€ 350.000);
- Nog niet opgenomen verlofuren (€ 300.000)

Grafiek weerstandscapaciteit (in € 1.000)

Bevindingen interne beheersing IT

Bevindingen interne beheersing IT

Detailbevindingen interne beheersing - IT General Controls

IT General Controls

Veel handelingen die binnen organisaties plaatsvinden, worden geregistreerd door middel van automatisering. Daarbij zijn diverse interne beheersingsmaatregelen steeds vaker geautomatiseerd in softwarepakketten. Wij onderzoeken daarom de beheersing van uw IT-omgeving en rapporteren daarover in deze managementletter.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij onze inschatting van de kwaliteit van uw IT-systeem en/of applicaties opgenomen. Hierbij hebben wij de volgende onderverdeling gemaakt om de kwaliteit weer te geven:

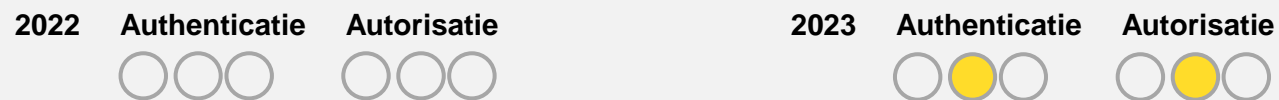
- Benodigd, verbetering op (korte) termijn
- Adviespunt, verdere aanscherping mogelijk
- Op dit moment voldoende

Bij het uitvoeren van onze werkzaamheden hebben wij gekeken naar de algemene onderwerpen rondom de beheersing van uw IT omgeving zoals in de tabel rechts opgenomen. Op de navolgende pagina's zullen wij onze bevindingen rapporteren.

Onderwerp	
 Toegangsbeveiliging	Bij het toetsen van 'toegangsbeveiliging' wordt onderzocht of de inrichting van de IT-omgeving de authenticiteit van de gebruiker van een gebruikersaccount borgt. Vervolgens onderzoeken wij de mogelijkheden voor het 'steunen' op autorisaties en de processen rondom het verstrekken, muteren en ontnemen van autorisaties binnen de omgeving. Wanneer de randvoorwaarden hiervoor voldoende aanwezig zijn, kunnen wij in de controle gebruikmaken van ingerichte functiescheiding in het systeem. Een adequate inrichting kan preventief risico's voor uw organisaties beperken en tegelijkertijd efficiencyvoordelen opleveren in de controle.
 Wijzigingsbeheer	Bij het toetsen van 'wijzigingsbeheer' ofwel change management wordt vastgesteld dat wijzigingen aan de applicatie op gestructureerde en gecontroleerde wijze worden doorgevoerd. Voor uw organisatie heeft wijzigingsbeheer ten doel om te voorkomen dat applicaties zich niet gedragen zoals u verwacht na een wijziging in de software, resulterend in, wellicht niet opgemerkte, (financiële) gevolgen.
 Continuïteitsmaatregelen en beveiliging	Onder de noemer continuïteit en beveiliging krijgen wij inzicht in uw beheersing van risico's gericht op continuïteit van uw bedrijfsvoering. Hierbij kan discontinuïteit worden veroorzaakt door menselijk of technisch falen, maar ook door interne of externe kwaadwillenden. Voor continuïteit zijn met name het punt in de tijd tot waar u gegevens bij discontinuïteit kunt herstellen en de tijd die het kost om tot een normale bedrijfsvoering te komen bij discontinuïteit van belang. Hiernaast schatten wij uw beheersing van cyber risico's in.
 Adviespunten zonder directe impact	Het is voor ons van belang om inzicht te krijgen in de verantwoordelijkheden die binnen de organisatie zijn ingericht – of met andere organisaties overeen zijn gekomen (uitbesteding) – ten aanzien van de beheersing van de IT-omgeving. Hierbij kijken wij naar beleidsstukken ten aanzien van IT-strategie, beveiliging en functiescheiding. Ook de interne beheersingsmaatregelen die al dan niet zijn ingericht binnen de IT-omgevingen zijn onderdeel van onze scope. Indien maatregelen periodiek worden uitgevoerd, kunnen wij hier gebruik van maken in de jaarrekeningcontrole. Deze adviespunten hebben niet een directe impact op onze controlewerkzaamheden, maar zijn wel wenselijk.

Bevindingen interne beheersing IT

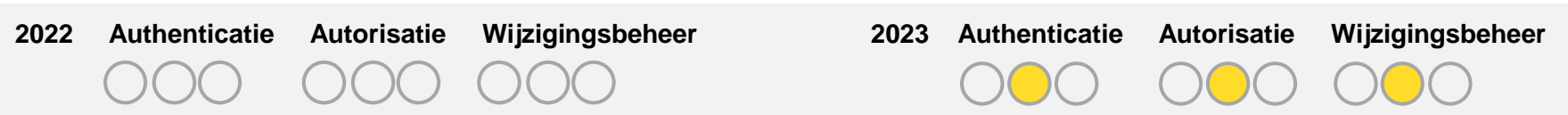
Detailbevindingen interne beheersing - Toegangsbeveiliging Netwerk

	Authenticatie	Autorisatie
 <p>Bevinding</p>	<p>Wij hebben geconstateerd dat er beperkte interne beheersprocessen aanwezig zijn binnen ODWH. Er is geen periodieke controle op gebruikers of een formele in- en uitdienstprocedure met voor gedefinieerde rechtengroepen zoals een functie autorisatiematrix.</p>	<p>Alle autorisaties op het netwerk zijn extern belegd (Detron). Wij hebben vastgesteld dat 24 accounts met hoge rechten een wachtwoord hebben zonder periodiciteit.</p>
 <p>Risico</p>	<p>Het ontbreken van adequaat gebruikersbeheer kan ertoe leiden dat gebruikers die uit dienst zijn nog wel als actieve gebruiker in de applicatie bestaan. Er bestaat een risico op beveiligingslekken en ongeautoriseerde toegang door voormalige of niet-geautoriseerde medewerkers.</p>	<p>Netwerk is van ODWH en wordt beheerd door Detron. Er is sprake van grote afhankelijkheid van de externe leverancier. Het niet hebben van wachtwoordperiodiciteit is een verhoogd risico voor ongeautoriseerde toegang tot het netwerk van ODWH</p>
 <p>Aanbeveling</p>	<p>Wij raden u aan regelmatig de actualiteit van de gebruikers te controleren en deze controle te documenteren.</p>	<p>Wij raden aan om afspraken te maken met de leverancier over het terugbrengen van het aantal admin accounts op netwerk niveau.</p>
 <p>Gevolgen voor de jaarrekeningcontrole</p>	<p>Wij hebben geen directe gevolgen vastgesteld voor de werkzaamheden van de accountant.</p>	
 <p>Management commentaar</p>		

Bevindingen interne beheersing IT

Detailbevindingen interne beheersing - Toegangsbeveiliging & wijzigingsbeheer AFAS Profit

	Authenticatie	Autorisatie	Wijzigingsbeheer
 Bevinding	Er wordt gebruik gemaakt van de standaard wachtwoord eisen van AFAS met multi-factor authenticatie en Single-sign on. Uit hoofde van het gebruikersbeheer hebben wij hebben geen interne beheersprocessen vastgesteld, zoals periodieke controle op gebruikers of een formele in- en uitdienstprocedure.	We hebben vastgesteld dat er geen zichtbare periodieke controle plaats vindt op de functie-autorisatiematrix, echter is wel logging aanwezig maar is deze wordt niet zichtbaar beoordeeld.	Bij AFAS worden de wijzigingen doorgevoerd door de leverancier van de applicatie. De interne beheersing met betrekking tot het wijzigingsbeheerproces is opgenomen in de ISAE met betrekking tot AFAS. Er is geen zichtbare controle op de assurance verklaring
 Risico	Het ontbreken van adequaat gebruikersbeheer kan ertoe leiden dat gebruikers die uit dienst zijn nog wel als actieve gebruiker in de applicatie bestaan. Er bestaat een risico op beveiligingslekken en ongeautoriseerde toegang door voormalige of niet-geautoriseerde medewerkers.	De niet zichtbare periodieke controle op gebruikers en de behorende rechten verhoogt het risico op ongeautoriseerde toegang, wat kan leiden tot datalekken en andere beveiligingsinbreuken.	Het risico bestaat dat bevindingen uit de ISAE3402 type II rapportage van AFAS niet tijdig worden opgemerkt en geadresseerd.
 Aanbeveling	Wij raden u aan regelmatig de actualiteit van de gebruikers te controleren en deze controle te documenteren.	We bevelen aan om de implementatie van een periodieke controle op de actieve gebruikers en de behorende rechten uit te voeren en de bevindingen hiervan vast te leggen.	Wij raden aan om de ISAE 3402 type II jaarlijks formeel door te nemen en dit vast te leggen om eventuele bevindingen tijdig op te sporen.
 Gevolgen voor de jaarrekeningcontrole	Geen gevolgen voor de werkzaamheden van de accountant.		
 Management commentaar			

Bevindingen interne beheersing IT

Detailbevindingen interne beheersing - Adviespunten IT zonder directe impact

Let op: de onderwerpen volgen uit interviews en hierop zijn door ons over het algemeen geen testwerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de IT-omgeving is ingericht zoals ons voorgesteld is. Dit beperkt de zekerheid die u kunt ontleen aan de door ons beschreven aandachtspunten.

Beleid en Plannen

Beleid

Binnen uw organisatie is een uitgewerkt IT beleidsplan aanwezig, waarin de uitgangspunten voor IT-beheer en ontwikkelingen zijn beschreven.

Verantwoordelijkheden en regiefunctie

Wij verwachten dat binnen uw organisatie duidelijke afspraken zijn gemaakt ten aanzien van verantwoordelijkheden over uitvoering en strategie op het gebied van IT. We hebben begrepen dat dit het geval is.

Verantwoordelijkheden en regiefunctie (vervolg)

Uw organisatie maakt gebruik van een externe IT-partij (Detron), met deze partij is een Service Level Agreement overeengekomen. Een periodieke rapportage over de dienstverlening alsmede beoordeling door uw organisatie vindt plaats.

Uitvoering

Beheersing van incidenten

Om de performance van uw IT-systemen en eventueel de performance van uw IT dienstverlener te monitoren, is registratie van de incidenten en problemen van belang. Hierdoor verkrijgt u inzicht in de performance van uw systemen, maar ook van uw IT-organisatie en kunt u waar nodig uw beleidsplan corrigeren.

Binnen uw organisatie is er geen sprake van een ticketsysteem t.b.v. de registratie van incidenten, problemen en verzoeken.

Uitvoering beheersingsmaatregelen IT

Op verschillende vlakken worden (nog) geen toetsbare beheersingsmaatregelen uitgevoerd binnen uw organisatie.

Uitvoering beheersingsmaatregelen IT

Denk aan een periodieke controle op actieve gebruikers & een periodieke controle op inrichting van wachtwoordbeleid. Deze procedures en daaruit volgende controlemaatregelen zorgen ervoor dat uw organisatie grip houdt op de IT-omgeving en faciliteren dat de randvoorwaarden die de effectiviteit van ingerichte beheersingsmaatregelen beïnvloeden van voldoende niveau zijn. Wij raden aan om bovenstaande procedures in te richten en (toetsbaar) periodiek te beheersen in de organisatie.

Bevindingen interne beheersing IT

Detailbevindingen interne beheersing - Continuïteitsmaatregelen en beveiliging

Let op: de onderwerpen volgen uit interviews en hierop zijn door ons over het algemeen geen testwerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de IT-omgeving is ingericht zoals ons voorgesteld is. Dit beperkt de zekerheid die u kunt ontleen aan de door ons beschreven aandachtspunten.

Back-ups: U heeft aangegeven dat Detron back-ups periodiek en incrementeel worden gemaakt en extern worden opgeslagen. Er wordt een dagelijkse back-up gemaakt, waardoor het dataverlies maximaal 24 uur is.

Recovery Recovery vindt plaats op een vervangende (virtuele) apparatuur

Uitwijk: Er is geen uitwijkprocedure, Deze is out-of scope in de dienstverlening van Detron.

Beveiliging

De beveiliging van de IT-omgeving delen wij op in verschillende aspecten, welke wij hieronder hebben weergegeven.

Fysieke beveiliging: De servers zijn ondergebracht bij externe serviceorganisatie (Detron). Afspraken omtrent de fysieke beveiliging van de serverruimtes staan beschreven de SLA.

Remote access: Werkplekken zijn volledig cloudbased.

Vervolg beveiliging

Preventie: Een firewall en virusscanner is aanwezig en wordt actief beheerd door de externe IT-leverancier Detron.

Monitoring: Het netwerk, services, devices, databases, internet en e-mail wordt continu gemonitord.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Aankomende wetswijzigingen in BBV en Bado

Afgelopen zomer heeft het Rijk enkele wijzigingen op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) voorgesteld. Samenvattend zijn de belangrijkste voorgestelde wijzigingen opgenomen:

Aanpassing Bado

Met ingang van 2024, mogelijk 2025, veranderen de goedkeuringstoleranties voor de jaarrekeningcontrole. Voorheen werd voor fouten uitgegaan van 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves en voor onzekerheden 3%. Vanaf 2024 worden fouten en onzekerheden samengevoegd en wordt de goedkeuringsgrens gesteld op 2% van de totale lasten (dus zonder toevoeging reserves). Deze wijziging kan een belangrijke impact hebben. Wij adviseren u te evalueren wat dit voor uw situatie betekent en welke stappen gezet dienen te worden ter waarborging dat de fouten en onzekerheden binnen de goedkeuringstoleranties blijven vanaf 2024.

Ten aanzien van de SISa-bijlage houdt de accountant de verantwoordelijkheid om ook de rechtmatigheid vast te stellen.

De volgende tabel zal gehanteerd worden t.b.v. het oordeel:

Materialiteit	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding /afkeurende verklaring
Fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle	≤2%	>2% - ≤4%	> 4%

Controleverklaring bij de jaarrekening

Vanuit onze beroepsvereniging NBA is aangegeven dat in het BBV duidelijkheid wordt gegeven over de publicatie van de controleverklaring in de jaarstukken van decentrale overheden. In het BBV is nu niet opgenomen dat deze verklaring onlosmakelijk deel uitmaakt van de jaarrekening en dat noch de definitieve jaarrekening en / of de jaarstukken noch de controleverklaring separaat gepubliceerd mogen worden. Hierdoor komt het voor dat jaarstukken van decentrale overheden worden gepubliceerd zonder de daarbij afgegeven controleverklaring.

Het is in het publiek belang dat de jaarstukken altijd met inbegrip van de controleverklaring toegankelijk worden voor het maatschappelijk verkeer, zoals deelnemende gemeenten, burgers en andere belanghebbenden. Om dit te borgen heeft onze beroepsvereniging suggesties opgenomen ter aanpassing van artikel 24 lid 3 van het BBV, door daarin 'overige gegevens' toe te voegen waarin de controleverklaring wordt opgenomen.

Wij adviseren u om vooruitlopend op deze aanpassing deze werkwijze alvast toe te passen voor de jaarrekening 2023.

Overige onderwerpen

Aankomende wetswijzigingen in BBV en Bado

Afgelopen zomer heeft het Rijk enkele wijzigingen op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) voorgesteld. Samenvattend zijn de belangrijkste voorgestelde wijzigingen opgenomen:

Notitie Overhead

De Notitie Overhead van de commissie BBV is in het voorjaar 2023 geactualiseerd en ter consultatie gepubliceerd. Ten opzichte van de notitie overhead 2016 is een belangrijke aanpassing de definitie van het begrip overhead zelf. Deze wordt als volgt gedefinieerd:

“het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.”

Daarnaast doet de commissie BBV de volgende stellige uitspraken, welke overigens al bestonden.

- De methodiek voor het toerekenen van overhead, zoals opgenomen in het overzicht overhead, aan lokale heffingen en rechten mag niet afwijken van de overige methodieken voor het toerekenen van overhead aan gemeentelijke taakvelden.
- Bij de berekening van de tarieven voor lokale heffingen moet de methodiek voor de toerekening van overhead worden opgenomen in de financiële verordening.

Ook zijn er voorbeelden toegevoegd die antwoord geven op actuele vraagstukken. De notitie treedt na publicatie naar verwachting in werking vanaf begrotingsjaar 2025.

Paragraaf Openbaarheid

Paragraaf Openbaarheid moet ten minste inzicht verschaffen in:

- a. de informatie die op grond van de artikelen 3.1, 3.3 en hoofdstuk 4 van de Wet open overheid openbaar is gemaakt;
- b. de informatiehuishouding;
- c. het aanwijzen en in dienst hebben van een contactpersoon als bedoeld in artikel 4.7 van de Wet open overheid;
- d. de besteding van subsidie voor de uitvoering van de Wet open overheid;
- e. de eventuele andere activiteiten benodigd ter uitvoering van de Wet open overheid;

De op grond van artikel 3.3, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid openbaar gemaakte informatie bevat per categorie van informatie ten minste:

- a. op grond van welk artikel van de Wet open overheid de informatie openbaar is gemaakt;
- b. het jaar waarin de openbaarmaking van de informatie naar verwachting verplicht is;
- c. een omschrijving van de verstrekte informatie;
- d. het aantal documenten dat openbaar is gemaakt;
- e. het platform waarop de documenten openbaar zijn gemaakt.

Het inzicht in de besteding van de subsidie bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, bevat ten minste een omschrijving van de wijze waarop de subsidie is besteed.

Afgelopen zomer heeft het Rijk enkele wijzigingen op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) voorgesteld. Samenvattend zijn de belangrijkste voorgestelde wijzigingen opgenomen:

Paragraaf Bedrijfsvoering

Daarnaast worden de eisen t.a.v. de paragraaf bedrijfsvoering worden uitgebreid. Tot en met 2023 is de eis:

“De paragraaf betreffende de bedrijfsvoering geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.”

Na goedkeuring van de voorgestelde wijziging verlangt de wetgever de volgende toelichting in deze paragraaf:

De paragraaf betreffende de bedrijfsvoering bevat ten minste:

- a. De stand van zaken van de bedrijfsvoering;
- b. De beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering;
- c. Informatie over de financiële rechtmatigheid;
- d. Welke actie wordt ondernomen om afwijkingen van de financiële rechtmatigheid te voorkomen.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw omgevingsdienst samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	-	n.v.t.
E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	-	-	n.v.t.
E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	-	-	n.v.t.
E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	-	-	n.v.t.
F21	Eenmalige specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	-	-	n.v.t.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid
VSO ex-werknemer	15
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	15
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	0
Totaal	15

Onzekerheden

Er is geen sprake van onzekerheden in onze controle.

Bijlage C – Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 10.000

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	€
Voorziening verlofsparen	(102)
Correctie afkoop PZH	24
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	(78)

Bijlage D – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2023 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 8 van dit verslag.

Bijlage E – Onafhankelijkheid

Bevestiging van onze onafhankelijkheid

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Daarnaast hebben wij niet om specifieke schriftelijke bevestigingen verzocht.

Contactgegevens

drs. Robert Buitenhuis RA

Partner Audit

r.buitenhuis@bakertilly.nl

Ruben Heemskerk MSc RA

Manager Audit

r.heemskerk@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Churchillplein 5D

Postbus 85745

2517 KZ Den Haag

+31 70 358 90 00